

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Дека́н географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

ОСНОВИ ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Туризм і сфера гостинності,
Міжнародний туризм
(назва програми)

Спеціальність ІЗ"Туризм та рекреація"
(вказати: код, назва)

Галузь знань І "Транспорт та послуги"
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «*Основи туризму і рекреації*» складена відповідно до освітньої програми «*Міжнародний туризм*» та «*Туризм і сфера гостинності*».

Розробник: ас. **Смик Оксана Степанівна**, асистент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр. н.

Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
ас. **Смик Оксана Степанівна**, асистент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр. н.

Погоджено
з гарантом ОП «*Туризм і сфера гостинності*» **Галина КРУЛЬ**

Погоджено
з гарантом ОП «*Міжнародний туризм*» **Тетяна СКУТАР**

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри географії та менеджменту туризму **Олександр КОРОЛЬ**

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова навчально-методичної ради географічного факультету **Наталя АНДРУСЯК**

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні основних понять туризму і рекреації відповідно до його класифікації, ознайомленні зі структурою та функціями туристичної індустрії.

Пререквізити. Курс є вихідним.

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей**:

– ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

– СК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

– СК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

– СК21. Здатність аналізувати територіальне поєднання рекреаційно-туристичних ресурсів, господарства та інфраструктури за формами та видами туризму.

Програмні результати навчання:

– ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук

– ПРН3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

– ПРН27. Пояснювати спеціалізацію туризму на основі аналізу територіального поєднання рекреаційно-туристичних ресурсів, господарства та інфраструктури

Студенти також мають:

знати:

– поняття турист і туристична подорож; чинники, що впливають на розвиток туризму; види та форми туризму. Бути обізнаними з туроператорською і турагентською діяльністю; готельним, ресторанним і транспортним обслуговуванням туристів.

вміти:

– класифікувати будь-яку туристичну подорож за видами і формами туризму; описувати усі туристичні послуги, що включені до неї; аналізувати у взаємних зв'язках підприємства, які надають ці послуги, формують із них туристичний продукт і продають їх або його.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Основи туризму і рекреації</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	5,0	150	2	30	30		-	90	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	інд
Теми лекцій	Змістовий модуль 1. Основні поняття чинники та класифікація туризму				
Тема 1. Поняття турист і туристична подорож.	16	4			12
Тема 2. Види та форми туризму.	22	4	6		12
Тема 3. Чинники туризму.	18	2	4		12
Тема 4. Туристичний продукт	14	4	4		6
Всього Модуль 1	70	14	14		42
	Змістовий модуль 2. Туристичні підприємства та дестинації				
Тема 5. Туристичні оператори	12	2	4		6
Тема 6. Туристичні агенти	12	2	4		6
Тема 7. Готельне обслуговування в туризмі	16	4			12
Тема 8. Ресторанне обслуговування в туризмі	8	2			6
Тема 9. Транспортне обслуговування в туризмі	12	2	4		6
Тема 10. Туристичні дестинації та рекреаційні ресурси	20	4	4		12
Всього Модуль 2	80	16	16		48
Всього годин	150	30	30		90

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	<p>Поняття турист і туристична подорож.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття про «турист» та основні критерії його визначення згідно з міжнародними та національними стандартами. • Види туристичних подорожей. • Ознаки туристичної подорожі. • Класифікація туристів та туристичних подорожей.
2	<p>Види та форми туризму.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні критерії класифікації туризму (за метою, способом пересування, територією, організацією тощо)? • Основні види туризму за метою подорожі (оздоровчий, культурно-пізнавальний, діловий, спортивний тощо) • Організований та неорганізований туризм та їхні особливості. • Сучасні форми спеціалізованого туризму.
3	<p>Чинники туризму.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Внутрішні та зовнішні чинники. • Значення природно-географічних чинників (клімат, ландшафт, природні ресурси) для формування туристичних потоків • Соціально-економічні чинники (рівень доходів населення, розвиток інфраструктури, вартість послуг) впливу на туристичну діяльність. • Роль культурно-історичних чинників у розвитку туристичних напрямів. • Політичні, правові та екологічні чинники на стан і перспективи розвитку туризму.
4	<p>Туристичний продукт.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що таке туристичний продукт та його основні складові? • Різниця між туристичним продуктом, туристичною послугою та туром. • Основні етапи формування туристичного продукту. • Види туристичних продуктів за змістом, масштабом і способом організації.
5	<p>Туристичні оператори.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття про туристичні оператори та їх роль у туристичній індустрії. • Основні функції туристичних операторів. • Типи туристичних операторів
6	<p>Туристичні агенти.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття про туристичні агенти та їх роль у системі туристичного ринку • Основні функції туристичних агентів. • Типи туристичних агентів.

7	<p>Готельне обслуговування в туризмі.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Місце та роль готельного господарства у структурі туристичної індустрії. • Поняття готельного обслуговування та його основні складові. • Категорії та стандарти готелів у міжнародній і національній практиці • Якість готельних послуг. • Сучасні тенденції розвитку готельного обслуговування в туризмі.
8	<p>Ресторанне обслуговування в туризмі.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значення ресторанного господарства у структурі туристичної індустрії. • Основні форми та види ресторанного обслуговування. • Якість ресторанного обслуговування та рівень задоволення туристів. • Класифікації закладів ресторанного господарства. • Сучасні тенденції розвитку ресторанного обслуговування в туризмі.
9	<p>Транспортне обслуговування в туризмі.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Роль транспорту у туристичній індустрії. • Основні види транспорту, що використовуються в туризмі. • Форми транспортного обслуговування в туризмі. • Сучасні тенденції розвитку транспортного обслуговування в туризмі.
10	<p>Туристичні дестинації та рекреаційні ресурси.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що таке туристична дестинація, які її основні ознаки. • Типи туристичних дестинацій. • Поняття про рекреаційні ресурси та їх класифікація • Сучасні тенденції та проблеми розвитку туристичних дестинацій.

Теми практичних занять

№з/п	Назва теми
1	<p>Назва: Види туризму. Завдання: Підготувати презентацію «Види туризму» Результати: Захист презентації.</p>
2	<p>Назва: Форми туризму. Завдання: Підготувати презентацію «Форми туризму» Результати: Захист презентації.</p>
3	<p>Назва: Туристичний продукт. Завдання: Основні вимоги до працівників у сфері готельно-ресторанного сервісу Результати: Усна відповідь</p>

4	Назва: Туристичні оператори. Завдання: Підготувати презентацію про провідні туроператори України і світу (країна на вибір). Результати: Захист презентації.
5	Назва: Туристичні агентства. Завдання: Підготувати презентацію туристичні агентства України, Чернівецької області (на вибір). Результати: Захист презентації. Екскурсія до туристичної агенції
6	Назва: Транспортне обслуговування в туризмі. Завдання: Підготувати презентацію «Провідні транспортні компанії України і світу». Результати: Захист презентації.
7	Назва: Туристичні дестинації та рекреаційні ресурси. Завдання: Підготувати індивідуальні творчі роботи до теми «Туристичний потенціал своєї місцевості» Результати: Захист презентації.

Самостійна робота*

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Поняття турист і туристична подорож	Поняття «турист» і «туристична подорож»	5
2	Види та форми туризму	Охарактеризувати основні види та форми туризму	10
3	Чинники туризму	Проаналізувати чинники туризму	10
4	Туристичний продукт	Поняття «туристичний продукт»	10
5	Туристичні оператори	Роль туристичних операторів	10
6	Туристичні агенти	Особливості туристичних агентств	10
7	Готельне обслуговування в туризмі	Охарактеризувати готельне обслуговування в туризмі	10
8	Ресторанне обслуговування в туризмі	Проаналізувати ресторанне обслуговування в туризмі	10
9	Транспортне обслуговування в туризмі	Роль транспортного обслуговування в туризмі	10
10	Туристичні дестинації та рекреаційні ресурси	Поняття про рекреаційні ресурси та роль туристичних дестинацій	5
Всього годин			90

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового тестового контролю.

Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- ✓ словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультація, дискусія, проблемна ситуація тощо),
- ✓ практичні заняття (підготовка презентацій та семінарів),
- ✓ електронне онлайн-навчання (мультимедійні, дистанційні методи з використанням платформи MOODLE і Google-Meet),
- ✓ самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю:

- усний (доповіді здобувачів вищої освіти під час практичного/семінарського заняття, захист презентації);
- тестовий (до змістових модулів 1, 2 та підсумковий), що здійснюється на платформі MOODLE.

Форма контролю: залік (підсумкове тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (презентацій чи тематичних тестувань). Кількість передбачених балів за різні види робіт зазначені в системі дистанційного навчання MOODLE, куди студенти завантажують виконані роботи чи презентації, і де здійснюється тестовий контроль, та оголошуються під час усних доповідей безпосередньо на занятті (і виставляються в MOODLE). Матеріал, винесений на самостійне опрацювання, включений до тестів модульного і підсумкового контролю.

Тестові завдання різних форм розроблені до змістових модулів і покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Загалом весь матеріал поділений на два змістових модулі, які передбачають поступове накопичення балів упродовж семестру: ЗМ1 і ЗМ2 передбачає накопичення по 30 балів (по 15 балів – виконання практичних робіт (презентацій) і тестовий контроль), підсумковий модуль – 40 балів, що в сумі складає 100 балів за семестр.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити](#) >>>

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	10	10	5	5	5	5	5	5	5		
30				30							

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	Зараховано
	B (80-89)	
	C (70-79)	
	D (60-69)	
	E (50-59)	
Незараховано	FX (35-49)	незараховано з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незараховано) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Що таке турист і які основні критерії його визначення згідно з міжнародними та національними стандартами?
2. У чому полягає відмінність між туристом, екскурсантом і відвідувачем?
3. Які існують види туристичних подорожей за метою, тривалістю та організаційною формою?
4. Які основні ознаки туристичної подорожі відрізняють її від інших форм переміщення людей?
5. Яке значення має класифікація туристів та туристичних подорожей для організації туристичної діяльності?

6. Які існують основні критерії класифікації туризму (за метою, способом пересування, територією, організацією тощо)?
7. У чому полягає різниця між внутрішнім, в'їзним та виїзним туризмом?
8. Які основні види туризму за метою подорожі (оздоровчий, культурно-пізнавальний, діловий, спортивний тощо)?
9. Що таке організований та неорганізований туризм і які їхні особливості?
10. Які сучасні форми спеціалізованого туризму (екологічний, сільський, гастрономічний, екстремальний та ін.) набули найбільшого поширення?
11. Які внутрішні та зовнішні чинники впливають на розвиток туризму?
12. Яке значення мають природно-географічні чинники (клімат, ландшафт, природні ресурси) для формування туристичних потоків?
13. Як соціально-економічні чинники (рівень доходів населення, розвиток інфраструктури, вартість послуг) впливають на туристичну діяльність?
14. Яку роль відіграють культурно-історичні чинники у розвитку туристичних напрямів?
15. Який вплив мають політичні, правові та екологічні чинники на стан і перспективи розвитку туризму?
16. Що таке туристичний продукт і які його основні складові?
17. У чому полягає різниця між туристичним продуктом, туристичною послугою та туром?
18. Які етапи включає формування туристичного продукту (розробка, просування, реалізація, споживання)?
19. Які існують види туристичних продуктів за змістом, масштабом і способом організації?
20. Яке значення має якість туристичного продукту та фактори, що її визначають для задоволення потреб туристів?
21. Хто такі туристичні оператори та яку роль вони відіграють у туристичній індустрії?
22. У чому полягає різниця між туристичним оператором і туристичним агентом?
23. Які основні функції туристичних операторів (формування туру, бронювання, організація перевезень, страхування тощо)?
24. Які існують типи туристичних операторів (внутрішні, виїзні, в'їзні, спеціалізовані, універсальні)?
25. Які чинники впливають на ефективність діяльності туристичних операторів у сучасних умовах (цифровізація, конкуренція, глобалізація)?
26. Хто такі туристичні агенти та яку роль вони виконують у системі туристичного ринку?
27. У чому полягає різниця між туристичним агентом і туристичним оператором?
28. Які основні функції туристичних агентів (посередництво, продаж турів, консультування клієнтів, сервісний супровід)?
29. Які існують типи туристичних агентів (роздрібні, оптові, онлайн-агентства, франчайзингові тощо)?

30. Які сучасні тенденції та фактори впливають на діяльність туристичних агентів (цифрові технології, онлайн-букінг, конкуренція)?

31. Яке місце та роль готельного господарства у структурі туристичної індустрії?

32. Що включає поняття готельного обслуговування та які його основні складові (проживання, харчування, додаткові послуги)?

33. Які існують категорії та стандарти готелів у міжнародній і національній практиці?

34. Які вимоги пред'являються до якості готельних послуг і як здійснюється контроль за їх дотриманням?

35. Які сучасні тенденції розвитку готельного обслуговування в туризмі (автоматизація, цифрові сервіси, екологічність, інновації в сервісі)?

36. Яке значення має ресторанне господарство у структурі туристичної індустрії?

37. Які основні форми та види ресторанного обслуговування використовуються у туризмі (à la carte, «шведський стіл», кейтеринг тощо)?

38. Які чинники визначають якість ресторанного обслуговування та рівень задоволення туристів?

39. Які існують класифікації закладів ресторанного господарства та їх особливості для туристів?

40. Які сучасні тенденції розвитку ресторанного обслуговування в туризмі (тематичні ресторани, гастрономічний туризм, локальні продукти, цифрові сервіси)?

41. Яке значення має транспорт у туристичній індустрії та як він впливає на розвиток подорожей?

42. Які основні види транспорту, що використовуються в туризмі (автомобільний, залізничний, авіаційний, водний, індивідуальний)?

43. Які чинники визначають вибір виду транспорту туристами (ціна, комфорт, швидкість, доступність)?

44. Які існують форми транспортного обслуговування в туризмі (регулярні перевезення, чартерні рейси, трансфери, оренда транспорту)?

45. Які сучасні тенденції розвитку транспортного обслуговування в туризмі (лоукост-авіакомпанії, високошвидкісні поїзди, екологічний транспорт, онлайн-сервіси бронювання)?

46. Що таке туристична дестинація, які її основні ознаки та складові елементи?

47. Які існують типи туристичних дестинацій (міські, курортні, культурно-історичні, природні, комплексні)?

48. Що розуміють під рекреаційними ресурсами та як вони поділяються (природні, культурно-історичні, соціально-економічні)?

49. Яке значення мають рекреаційні ресурси у формуванні туристичних дестинацій?

50. Які сучасні тенденції та проблеми розвитку туристичних дестинацій (сталий розвиток, екологічність, конкурентоспроможність, брендинг території)?

Зарахування результатів неформальної освіти

Неформальна/інформальна освіта за темами курсу. Форми інформальної освіти (самоосвіти): очна (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо), дистанційна (дистанційні курси, семінари, конференції, вебінари).

Відповідно до «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (протокол №16 від 25 листопада 2024 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування окремих практичних занять, навчальних елементів та отримання додаткових балів при наявності сертифіката (свідоцтва, тощо), отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем, охоплених змістовим наповненням курсу. За умови проходження навчальних тренінгів в рамках інформальної освіти на фахових платформах Prometheus (<https://prometheus.org.ua>), EdEra (<https://ed-era.com/courses>) та інших, виконання всіх завдань та отримання безкоштовного сертифікату, здобувач може отримати додатково 5 балів до підсумкової оцінки по освітній компоненті. Оцінювання 0,5 бала за 1 год. навчання за курсом, що відповідає тематиці навчальної дисципліни.

Рекомендована література

Основна література

1. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту : навч. посіб. Київ, 2004. 288 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України. Київ : Альтерпрес, 2011. 462 с.
3. Богатирьова Г. А., Ніколайчук О. А., Романуха О. М., Снігур К. В. Організація туристичної діяльності: методика та практика : навч. посіб. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 159 с.
4. Джинджоян В. В. Основи туризмознавства. Навчальний посібник / В. В. Джинджоян, Н. А. Горожанкіна, З. В. Бойко. Київ: Каравела 2022. 231 с.
5. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посіб. Чернівці, 2003. 300 с.
6. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : навчальний посібник. Київ : Знання, 2011. 334с.
7. Король О.Д., Крачило М.П. Менеджмент туризму. Чернівці: Рута, 2008. 240 с.
8. Кручек О. А. Основи туризмології: навч. посіб. / О. А. Кручек, С. Ф. Соляник, О. В. Парубець, С. І. Гордієнко. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 234 с.
9. Любіцева О. О., Бабарицька В. К. Туризмознавство: вступ до фаху : підручник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет",

2008. 335 с.

10. Любчук О. К. Організація туризму. Основи туризмознавства: навч. посібник. Маріуполь: ГВУЗ «ПДТУ», 2018. 154 с.

11. Мальська М. П., Антонюк Н. В. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник. Київ, 2008. 661 с.

12. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 244 с.

13. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика : навч. пос. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 424 с.

14. Мальська М. Туристично-ресурсний потенціал території: підручник / М. Мальська, Н. Паньків. Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 534 с.

15. Мальська М., Паньків Н., Ховалко А. Історія розвитку туризму: навч. посібник. Львів : 2016. 177 с.

16. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу. К.:Центр навчальної літератури, 2004. 272 с.

17. Михайліченко Г.І. Організація туризму. Модуль 1. Основи туризмознавства: опорний конспект лекцій. Київ : КНТЕУ, 2018. 188 с.

18. Торяник В. М. Екскурсологія : підручник / В. М. Торяник, А. В. Хрідочкін, В. В. Джинджоян. Київ: Каравела, 2023. 370 с.

19. Устименко Л. М. Основи туризмознавства : практикум / Л. М. Устименко, Н. В. Булгакова; МОН України, М-во культури України, Київський НУ культури і мистецтв [та ін.]. К.: Ліра-К, 2018. 79 с.

20. Федорченко В. К. Організація туризму в Україні: регіональні аспекти: навч. посіб. / В. К. Федорченко, І. М. Мініч. Київ: Ліра-К, 2021. – 338 с.

21. Ярьоменко С. Г. Туристичні ресурси України : навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 472 с.

Додаткова література

1. Джинджоян В. В. Інноваційні технології в туризмі та гостинності: навчальний посібник / В. В. Джинджоян, Т. В. Тесленко, К. М. Горб. Дніпро: ДДУ, 2022. 348 с.

2. Мальська М. П. Активний туризм: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, П. В. Романів. Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 252 с.

3. Мальська М. П. Гастрономічний туризм. Навчальний посібник / М. П. Мальська, М. І. Філь, І. Г. Пандяк. Київ: Каравела, 2021. 304 с.

4. Мальська М. П. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти). Навчальний посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, Н. В. Антонюк. Київ : Каравела. 2022. 234 с.

5. Мальська М. П. Міжнародний курортний спа-менеджмент: навч. посіб. / М. П. Мальська, Л. А. Малюга, Ю. О. Масюк. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 272 с.

6. Мальська М. П. Фестивальний туризм: теорія та практика: навч. посібник / М. П. Мальська, А. Т. Грицишин, С. В. Білоус, М. Я. Топорницька. Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 232 с.

Інформаційні ресурси

1. Туризм і рекреація : бакалаврський курс: навч. посібн. для студентів спеціальності 242 «Туризм і рекреація» першого (бакалаврського) рівня освіти усіх форм навчання. Частина 1. / за ред. проф. Н. В. Якименко-Терещенко.– Харків: Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. інт». 2023. – 573 с. URL: https://web.kpi.kharkov.ua/tourism/wp-content/uploads/sites/78/2024/01/Navchalnyj_posibnyk_Turyzm_i_rekreatsiya_Bakalavrskiy_kurs.pdf
2. Туризм і рекреація: наука, освіта, практика: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції/ ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол.) та ін. – Мукачево: РВВ МДУ, 2021. – 127 с. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/23658/1/Zastavets%CA%B9ka_Zastavets%CA%B9kyu_konf_Pokhmuryu_turyzm.pdf
3. Економіка рекреації та туризму [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. А. Сущенко, О. О. Стрижак, Н. А. Дехтяр та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 347 с. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/26223/1/2021.pdf>

Політика академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати положення принципів академічної доброчесності: виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв); надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів; не публікувати і не розповсюджувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/bkyl5klw/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>);
- «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагиату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» (https://www.chnu.edu.ua/media/vupnho4k/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf)